

**METODICKÁ POMŮCKA K ZÁKONU Č. 204/2015 Sb.,
KTERÝM SE MĚNÍ ZÁKON Č. 200/1990 Sb.,
O PŘESTUPCÍCH, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ,
ZÁKON Č. 269/1994 Sb., O REJSTŘÍKU TRESTŮ, VE ZNĚNÍ
POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ, A NĚKTERÉ DALŠÍ ZÁKONY**

1. ÚVOD

Tato metodická pomůcka byla vypracována k zákonu č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Hlavním cílem přijetí zákona č. 204/2015 Sb. bylo zavést evidenci přestupků, a to jednak za účelem přísnějšího postihu recidivy vybraných přestupků (zejména přestupků proti majetku, občanskému soužití a veřejnému pořádku), jednak za účelem posuzování spolehlivosti v jiných než přestupkových řízeních (spolehlivost je nezbytná např. pro vydání zbrojního průkazu nebo zbrojní licence, přičemž právě spáchání některého z evidovaných přestupků vede ke ztrátě spolehlivosti dané osoby).

V současné době v zásadě neexistuje centrální evidence přestupků. Výjimku tvoří dílčí evidence vybraných kategorií přestupků, jakými jsou například některé přestupky v silniční dopravě evidované v centrálním registru řidičů, nebo přestupky evidované Českou inspekcí životního prostředí podle zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), ve znění pozdějších předpisů. Tyto evidence nejsou zákonem č. 204/2015 Sb. žádným způsobem dotčeny.

Cílem předkládané metodické pomůcky je poskytnout základní přehled o změnách, které přináší zákon č. 204/2015 Sb., a odpovědět na některé otázky spojené s jeho aplikací, případně odstranit výkladové problémy, které jsou nevyhnutelně spjaty s každou novou právní úpravou.

2. OBSAH METODICKÉ POMŮCKY

1. ÚVOD	2
2. OBSAH METODICKÉ POMŮCKY	3
3. OBSAH ZÁKONA	4
3.1. Změna zákona o přestupcích	4
3.2. Změna ostatních zákonů	5
3.3. Účinnost.....	8
4. EVIDENCE PŘESTUPKŮ	10
4.1. Základní právní úprava	10
4.2. Zapisované přestupky	10
4.3. Zapisované údaje o přestupcích.....	11
4.4. Přístup do evidence přestupků	13
4.5. Technické rozhraní	15
4.6. Postup při projednávání přestupků zapisovaných do evidence	16
4.7. Vyřazení údajů z evidence přestupků	19
4.8. Námitkové řízení.....	21
5. DALŠÍ ZMĚNY V ZÁKONĚ O PŘESTUPCÍCH.....	23
5.1. Výslovná úprava osobní působnosti zákona ve vztahu k přestupkům spáchaným osobami během výkonu vazby (§ 10)	23
5.2. Změna výše pokut ukládaných v blokovém a příkazním řízení (§ 13)	23
5.3. Rozšíření možnosti ukládat omezující opatření (§ 17)	24
5.4. Zvýšení pokut ukládaných mladistvým (§ 19)	25
5.5. Přerušování prekluzivní lhůty pro projednání přestupku (§ 20)	25
5.6. Úpravy skutkových podstat přestupků proti majetku, občanskému soužití a proti veřejnému pořádku a zpřísnění postih jejich recidivy (§ 47, 49, 50 a 91a)	27
5.7. Změny v právní úpravě společného řízení (§ 57).....	31
5.8. Změny v právní úpravě oznamování přestupků (§ 58).....	32
5.9. Rozšíření údajů využívaných z informačních systémů veřejné správy (§ 58a)	32
5.10. Úprava usnesení o odložení věci (§ 66).....	33
5.11. Změny v právní úpravě návrhových přestupků (§ 66, § 68 a § 76).....	33
5.12. Účastenství osoby, které byla způsobena nemajetková újma (§ 72)	35
5.13. Úprava rozhodování o zastavení řízení (§ 76)	36
5.14. Zavedení formy zavinění jako povinné náležitosti výroku rozhodnutí (§ 77).....	36
5.15. Úprava doručování veřejnou vyhláškou (§ 80).....	37
5.16. Omezení možnosti projednat recidivu v blokovém řízení (§ 84)	37
5.17. Nová úprava přezkumného řízení rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení (§ 85)	38
5.18. Nové znění ustanovení upravujícího pravomoc Policie České republiky a Vojenské policie k projednání přestupků v blokovém řízení (§ 86)	40
6. ZÁVĚR.....	41

3. OBSAH ZÁKONA

3.1. Změna zákona o přestupcích

- Změny účinné od 1. října 2015
  - změna výše pokut ukládaných v blokovém a příkazním řízení (§ 13)
  - rozšíření možnosti ukládat omezující opatření (§ 17)
  - zvýšení pokut ukládaných mladistvým (§ 19)
  - přerušení prekluzivní lhůty pro projednání přestupku (§ 20)
  - změny v právní úpravě společného řízení (§ 57)
  - změny v právní úpravě oznamování přestupků (§ 58)
  - rozšíření údajů využívaných z informačních systémů veřejné správy (§ 58a)
  - změny v právní úpravě vyřizování návrhových přestupků (§ 66, § 76)
  - úprava rozhodování o zastavení řízení (§ 76)
  - zavedení formy zavinění jako povinné náležitosti výroku rozhodnutí (§ 77)
  - nová úprava přezkumného řízení rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení (§ 85)

- Změny účinné od 1. října 2016
  - výslovná úprava osobní působnosti zákona ve vztahu k přestupkům spáchaným osobami během výkonu vazby (§ 10)
  - úpravy skutkových přestupků proti majetku, občanskému soužití a proti veřejnému pořádku a zpřísněný postih jejich recidivy (§ 47, § 49 a 50 a § 91a)
  - úprava usnesení o odložení věci (§ 66)
  - změny v právní úpravě návrhových přestupků (§ 68)
  - zakotvení povinností správních orgánů v souvislosti se zavedením evidence přestupků (§ 69, § 88 a § 91)
  - námitkové řízení (§ 88a)
  - účastenství osoby, které byla způsobena nemajetková újma (§ 72)
  - úprava doručování veřejnou vyhláškou (§ 80)
  - omezení možnosti projednat recidivu v blokovém řízení (§ 84)
  - nové znění ustanovení upravujícího pravomoc Policie České republiky a Vojenské policie k projednání přestupků v blokovém řízení (§ 86)

3.2. Změna ostatních zákonů

- změna zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů
  - zakotvení evidence přestupků a související úpravy

- změna zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích
  - zrušení položky „nahlédnutí do opisu z evidence Rejstříku trestů“ obsažené v sazebníku správních poplatků v souvislosti se zrušením institutu nahlížení do opisu z evidence Rejstříku trestů

- změna zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti
  - zakotvení evidence vybraných přestupků na úseku ochrany před neoprávněným nakládáním s výbušninami

- změna zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii
  - zakotvení oprávnění využít opis z evidence přestupků při hodnocení spolehlivosti uchazeče, čekatele nebo strážníka obecní policie
  - doplnění oprávnění využívat ze základního registru obyvatel také informace o sankci zákazu pobytu a s ním související informace

- změna zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance
  - zakotvení oprávnění České národní banky získat opis z evidence přestupků za účelem prověření bezúhonnosti či důvěryhodnosti osob v případech stanovených právním předpisem
  - změna rozsahu údajů, které může Česká národní banka získat z centrálních registrů
  - doplnění oprávnění využívat ze základního registru obyvatel také informace o sankci zákazu pobytu a s ním související informace

- změna zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby
  - zakotvení evidence jednání, jehož se dopustily osoby během výkonu vazby a které má znaky přestupku, který se zapisuje do evidence přestupků

- změna zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách
  - úprava přístupu zpravodajských služeb do evidence přestupků

- změna zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů
  - zakotvení evidence jednání, jehož se dopustily osoby během výkonu trestu odnětí svobody a které má znaky přestupku, který se zapisuje do evidence přestupků

- změna zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání
  - zakotvení povinnosti služebního orgánu zapisovat do evidence přestupků údaje o rozhodnutí o jednání vojáka, které má znaky přestupku, který je předmětem této evidence, a povinnosti vyžádat si opis z evidence přestupků před projednáním takového jednání

- změna zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů
  - zakotvení oprávnění využít opis z evidence přestupků při hodnocení člena Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců

- změna zákona č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě
  - zakotvení oprávnění Probační a mediační služby vyžádat si opis z evidence přestupků

- změna zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů
  - zakotvení evidence přestupků podle zákona o myslivosti

- změna zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních)
  - zakotvení evidence přestupků podle zákona o zbraních
  - zakotvení oprávnění Policie České republiky vyžádat si opis z evidence přestupků za účelem posouzení spolehlivosti žadatele o vydání zbrojního průkazu a jeho držitele

- změna zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů
  - zakotvení oprávnění bezpečnostního sboru vyžádat si opis z evidence přestupků za účelem ověření, zda občan splňuje podmínky přijetí do služebního poměru
  - zakotvení povinnosti služebního funkcionáře zapisovat do evidence přestupků údaje o rozhodnutí o jednání příslušníka, které má znaky přestupku, který je předmětem této evidence, a povinnosti vyžádat si opis z evidence přestupků před projednáním takového jednání

- změna zákona č. 99/2004 Sb., o rybářství
  - zakotvení evidence přestupků podle zákona o rybářství

- změna zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti
  - zakotvení oprávnění Národního bezpečnostního úřadu, zpravodajských služeb a Ministerstva vnitra vyžadovat opis z evidence přestupků při plnění úkolů podle tohoto zákona

- změna zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění
  - zakotvení oprávnění orgánů nemocenského pojištění vyžadovat opis z evidence přestupků pro účely řízení o stanovení výše nemocenského a řízení o regresní náhradě

- změna zákona č. 129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence a o změně některých souvisejících zákonů
  - zakotvení evidence jednání, jehož se dopustily osoby během výkonu zabezpečovací detence a které má znaky přestupku, který se zapisuje do evidence přestupků

- změna zákona č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii)
  - zakotvení oprávnění Vojenské policie čerpat údaje z evidence přestupků

3.3. Účinnost

V čl. XXVI zákona č. 204/2015 Sb. je upravena **dělená účinnost** tohoto právního předpisu. Podle tohoto ustanovení nabývají změny účinnosti prvním dnem čtrnáctého kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení zákona, tedy **1. 10. 2016**, s výjimkou vybraných ustanovení, která nabývají účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení zákona, tedy **1. 10. 2015**.

Pro přechodná ustanovení k některým změnám v zákoně o přestupcích (čl. II bod 1 a 3 zákona č. 204/2015 Sb.) není samostatně stanovena účinnost k 1. 10. 2015. Přechodná ustanovení nicméně neupravují účinnost nových pravidel, ke kterým se vztahují, nýbrž pouze jejich uplatnění ve vztahu k dosavadní právní úpravě, resp. k právům nabytým před účinností nových pravidel nebo k procesům probíhajícím dosud podle dosavadních pravidel. Přechodná ustanovení tedy nemohou ovlivnit účinnost právní úpravy, nýbrž pouze její použitelnost.

V případě, kdy zákon neobsahuje přechodná ustanovení, řídí se použitelnost jeho ustanovení obecnými právními principy. Zákon č. 204/2015 Sb. však přechodná ustanovení obsahuje (článek II obsahuje přechodná ustanovení k článku I, tedy týká se zákona o přestupcích), a proto se Ministerstvo vnitra přiklonilo k výkladu, podle něhož **přechodná ustanovení k zákonu o přestupcích se budou aplikovat podle nabytí účinnosti jednotlivých bodů novely zákona o přestupcích**.

Při zkoumání použitelnosti těchto ustanovení lze rozlišovat úpravu hmotněprávní a procesní.

Účinnost hmotněprávních ustanovení

V případě hmotněprávní úpravy je především nutné vycházet ze zákazu retroaktivity; pozdějšího zákona lze použít pouze, je-li to ve prospěch pachatele (srov. čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod).

Hmotněprávní ustanovení se stanovenou účinností k 1. říjnu 2015 (změny § 13, 17, 19, 20 a 35 zákona o přestupcích), s výjimkou změny § 35 zákona o přestupcích, směřují k tíži obviněného, resp. pachatele přestupku (možnost uložit vyšší pokutu a prodloužení lhůty pro projednání přestupku), a budou proto **použitelná pouze na rozhodování o přestupcích spáchaných po 1. 10. 2015**. V případě nového § 17 zákona o přestupcích je třeba vycházet z § 7 odst. 3 zákona o přestupcích (o ochranném opatření se rozhodne podle zákona účinného v době, kdy se o ochranném opatření rozhoduje) a použít účinnou právní úpravu bez ohledu na dobu spáchání přestupku, za který se ochranné opatření ukládá.

Hmotněprávní ustanovení se stanovenou účinností k 1. 10. 2016 (zejména změny § 47, 49 a 50 a další ustanovení týkající se evidence přestupků) **budou použitelná na rozhodování o přestupcích spáchaných po 1. 10. 2016**.

Účinnost procesních ustanovení

V případě procesních ustanovení (změny § 52, 57, 58, 58a, 66, 76, 77 a 85 zákona o přestupcích) je situace odlišná, neboť čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod směřuje do oblasti hmotněprávní, tedy odpovědnosti obviněného a sankce za prokázaný delikt, nikoliv do procesní oblasti.

Z čl. II bodu 1 zákona č. 204/2015 Sb. vyplývá, že se nová právní úprava použije pouze na nově zahajované postupy, aby nezasahovala do již probíhajících procesů, a zpětně tak neměnila procesní práva dotčených osob. **Nová procesní ustanovení proto budou aplikována pouze na řízení zahájená po nabytí jejich účinnosti** (tj. procesní ustanovení se stanovenou účinností k 1. 10. 2015 budou použitelná na řízení zahájená po nabytí jejich účinnosti po 1. 10. 2015, zatímco procesní ustanovení se stanovenou účinností k 1. 10. 2016 budou použitelná na řízení zahájená po 1. 10. 2016). Je přitom nerozhodné, zda přestupek byl spáchán před nebo po nabytí těchto ustanovení.

4. EVIDENCE PŘESTUPKŮ

4.1. Základní právní úprava

Základní právní úpravu evidence přestupků obsahuje **část třetí zákona o Rejstříku trestů** (§ 16i až 16k), a dále **zákon o přestupcích** (zejména § 69, § 88 a § 88a). Celostátní evidenci vybraných přestupků povede Rejstřík trestů. Bude se jednat o novou evidenci vedenou touto institucí, nikoli o rozšíření stávající („trestní“) evidence. Tato skutečnost si vyžádala i určitou dílčí změnu systematiky zákona o Rejstříku trestů, který bude členěn na obecná ustanovení platná pro obě evidence (institucionální zakotvení Rejstříku trestů, vymezení jeho působnosti, přístup Rejstříku trestů do některých základních registrů či agendových informačních systémů), část věnovanou dosavadní evidenci („evidence Rejstříku trestů“) a na část, kterou se zřizuje evidence přestupků.

Postup správního orgánu projednávajícího přestupky vedené v evidenci upravuje zákon o přestupcích; jedná se zejména o povinnosti spojené se zápisem rozhodnutí o přestupku do evidence a dále o povinnost po zahájení řízení o přestupcích, u kterých je stanoven zpřísněný postih recidivy, opatřit si opis z evidence přestupků. Správní orgán je v případě projednávání těchto přestupků povinen opatřit si opis z evidence přestupků i před zahájením řízení, jestliže vydává rozhodnutí v blokovém řízení nebo příkazním řízení (a příkaz je prvním úkonem v řízení). Zákon o přestupcích upravuje rovněž námitkové řízení, které umožňuje fyzické osobě domoci se nápravy chybného zápisu.

4.2. Zapisované přestupky

Do evidence přestupků se zapisují

- a) **podle zákona o přestupcích** pravomocná rozhodnutí o přestupcích na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi (§ 30), na úseku zemědělství a myslivosti [§ 35 odst. 1 písm. c) a f)], na úseku obrany České republiky (§ 43), přestupcích proti veřejnému pořádku (§ 47 odst. 1), proti občanskému soužití (§ 49) a proti majetku (§ 50),
- b) **podle zákona o hornické činnosti** přestupky na úseku ochrany před neoprávněným nakládáním s výbušninami [§ 44 odst. 1 písm. c) až f)],
- c) **podle zákona o myslivosti** přestupek podle § 63 odst. 1 písm. b) spočívající v nesplnění nebo porušení povinností uvedených v § 14 odst. 1 písm. a) až d) a přestupek podle § 63 odst. 2,
- d) přestupky **podle zákona o rybářství**,
- e) přestupky **podle zákona o zbraních**,

f) **jednání, která mají znaky přestupků uvedených pod písm. a) až d)**, kterých se dopustili vojáci, příslušníci bezpečnostních sborů, osoby během výkonu trestu odnětí svobody, výkonu vazby nebo výkonu zabezpečovací detence.

4.3. Zapisované údaje o přestupcích

Evidence přestupků obsahuje tyto údaje (§ 16i odst. 2 zákona o Rejstříku trestů):

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení pachatele přestupku,
- b) místo a okres narození pachatele přestupku; u pachatele přestupku, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se narodil,
- c) rodné číslo nebo datum narození, pokud pachatel přestupku nemá rodné číslo,
- d) státní občanství pachatele přestupku,
- e) právní kvalifikaci přestupku, včetně formy zavinění; v případě blokového řízení se uvede, že byl přestupek spáchán z nedbalosti, nejde-li o přestupek, u něhož zákon vyžaduje úmyslné zavinění,
- f) druh a výměru sankce, popřípadě ochranného opatření, bylo-li uloženo,
- g) údaje o výkonu sankce zákazu činnosti a zákazu pobytu, pokud byla uložena,
- h) označení a sídlo správního orgánu, který projednal přestupek v prvním stupni a v odvolacím řízení,
- i) číslo jednací rozhodnutí o přestupku v prvním stupni a v odvolacím řízení, datum jeho vydání a nabytí právní moci,
- j) označení a sídlo správního orgánu a jméno a příjmení nebo služební nebo identifikační číslo oprávněné úřední osoby, která projednala přestupek v blokovém řízení, datum uložení blokové pokuty, evidenční číslo pokutového bloku nebo bloku na pokutu na místě nezaplacenou,
- k) označení a sídlo správního orgánu, který pravomocně rozhodl v přezkumném řízení o rozhodnutí o přestupku, pokud došlo ke změně údajů podle písmene e) nebo f), a číslo jednací tohoto rozhodnutí, datum jeho vydání a nabytí právní moci,
- l) označení a sídlo správního orgánu, který na základě obnovy řízení o přestupku pravomocně rozhodl v novém řízení, pokud v novém řízení došlo ke změně údajů podle písmene e) nebo f), a číslo jednací tohoto rozhodnutí, datum jeho vydání a nabytí právní moci,
- m) označení a sídlo soudu, který rozhodl o žalobě proti rozhodnutí o přestupku, pokud došlo ke změně údajů podle písmene e) nebo f), a číslo jednací tohoto rozhodnutí, datum jeho vydání a nabytí právní moci,

n) označení a sídlo správního orgánu nebo soudu, který vydal rozhodnutí mající odkladný účinek ve vztahu k rozhodnutím evidovaným podle odstavce 1 věty první, a číslo jednací tohoto rozhodnutí, datum jeho vydání a nabytí právní moci,

o) označení a sídlo orgánu a jméno, příjmení a funkci nebo služební nebo identifikační číslo oprávněné úřední osoby, která zápis do evidence přestupků provedla.

V evidenci přestupků se dále vedou údaje o

a) datu zápisu pravomocného rozhodnutí o přestupku a jeho změnách,

b) datu a času vydání opisu z evidence přestupků a o jeho obsahu, a údaj o tom, na čí žádost se tak stalo, a

c) datu, času a důvodu zpracování osobních údajů obsažených v evidenci přestupků a údaje o osobě, která osobní údaje zpracovala.

V evidenci přestupků se evidují **údaje o pravomocných rozhodnutích o přestupku, kterými byla vyslovena vina**, o nichž tak stanoví zvláštní právní předpis, a o jednání, které má znaky takového přestupku (viz bod 4.2.). V evidenci přestupků se dále evidují **údaje o rozhodnutích majících odkladný účinek** ve vztahu k rozhodnutím podle předchozí věty.

Podle § 16j odst. 4 zákona o Rejstříku trestů platí, že **je-li obsahem evidence přestupků rozhodnutí mající odkladný účinek ve vztahu k rozhodnutí o přestupku, údaje o tomto rozhodnutí o přestupku se po dobu trvání odkladného účinku v opise z evidence přestupků neuvádějí**. V této souvislosti je však nutné rozlišovat odkladný účinek, který správní soud může přiznat žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů¹, od odložení výkonu rozhodnutí podle § 83 odst. 1 zákona o přestupcích, o které může požádat účastník, který podal návrh na přezkoumání rozhodnutí o přestupku soudem, a kterému má správní orgán povinnost takové žádosti vyhovět.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. ledna 2015, č. j. 6 As 263/2014-33, ve kterém se zabýval zápisem bodů do registru řidičům, dospěl k závěru, že **„[u]stanovení § 83 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, podle něhož musí správní orgán vyhovět žádosti o odložení výkonu rozhodnutí, jestliže účastník podal návrh na přezkoumání rozhodnutí o přestupku soudem, dopadá pouze na exekuční proveditelnost rozhodnutí, nikoliv na záznam bodů do registru řidičů. Záznam bodů spadá mezi tzv. jiné právní účinky rozhodnutí ve smyslu**

---

¹ (2) Soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.

§ 74 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.“ Nejvyšší správní soud tak s ohledem na samostatnou zmínku o kategorii jiných právních účinků rozhodnutí v § 74 odst. 3 správního řádu rozlišuje vykonatelnost rozhodnutí od jeho jiných právních účinků (shodně HENDRYCH, D. Správní právo. Obecná část. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 227). Analogicky lze dovodit, že i zápis do evidence přestupků spadá do kategorie jiných právních účinků, a může tedy být vyloučen pouze přiznáním odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, nikoliv odložením výkonu rozhodnutí podle § 83 odst. 1 zákona o přestupcích.

Z výše uvedeného plyne, že odložení výkonu rozhodnutí nelze ztotožňovat s přiznáním odkladného účinku vůči takovému rozhodnutí. **Odložení výkonu rozhodnutí podle § 83 odst. 1 zákona o přestupcích se proto nebude zapisovat do evidence přestupků. Rozhodnutí, jehož výkon byl odložen podle § 83 odst. 1 zákona o přestupcích, bude v opise z evidence přestupků nadále uváděno.**

4.4. Přístup do evidence přestupků

I. Oprávnění vkládat a editovat data

Editor	Právní zakotvení
obecní úřady obcí s rozšířenou působností	zákon o rybářství
krajské úřady	
správy národních parků	
Ministerstvo obrany	
Ministerstvo životního prostředí	
Ministerstvo zemědělství	
obecní úřady obcí s rozšířenou působností	zákon o myslivosti
krajské úřady	
správy národních parků	
Ministerstvo zemědělství	
Ministerstvo životního prostředí	zákon o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě
obvodní báňské úřady	
Český báňský úřad	zákon o přestupcích
obecní úřady	
obecní úřady obcí s rozšířenou působností	
krajské úřady	
Policie České republiky	
Vojenská policie	
Městské policie ve statutárních městech a hlavním městě Praze	
Ministerstvo obrany	
Ministerstvo vnitra	
Ministerstvo zemědělství	
Vězeňská služba	zákon o výkonu vazby
	zákon o výkonu trestu odnětí svobody

	zákon o výkonu zabezpečovací detence
orgány s kázeňskou pravomocí	zákon o vojácích z povolání
obecní úřady obcí s rozšířenou působností	zákon o zbraních
krajské úřady	
Policie České republiky	
Ministerstvo vnitra	
Policie České republiky (pověřený funkcionář)	zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů
Hasičský záchranný sbor ČR (pověřený funkcionář)	
Vězeňská služba ČR (pověřený funkcionář)	
Generální inspekce bezpečnostních sborů (pověřený funkcionář)	
Celní správa ČR (pověřený funkcionář)	

II. Oprávnění získat opis

Opis z evidence přestupků je oprávněn získat správní orgán příslušný k projednání přestupku pro účely jeho projednání, a ten, kdo je oprávněn získat opis z evidence přestupků pro účely posouzení spolehlivosti podle zvláštního zákona. Rejstřík trestů vydá opis z evidence přestupků na základě žádosti, a to bez zbytečného odkladu.

Při řešení žádostí o informace ohledně zpracování údajů, které uplatňují subjekty údajů, se bude postupovat podle § 12 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, jaké informace o zpracování údajů může subjekt údajů požadovat.

V opise z evidence přestupků se uvádějí údaje o všech pravomocných rozhodnutích o přestupku, jimiž byla vyslovena vina osoby, které se opis týká. Opis z evidence přestupků je veřejnou listinou (§ 16j odst. 7 zákona o Rejstříku trestů). Podle § 53 odst. 3 správního řádu listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány nebo orgány územních samosprávných celků v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními zákony prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, potvrzují i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.

Je-li obsahem evidence přestupků rozhodnutí mající odkladný účinek ve vztahu k rozhodnutí o přestupku², **údaje o tomto rozhodnutí o přestupku se po dobu trvání odkladného účinku v opise z evidence přestupků neuvádějí.**

² Takovým rozhodnutím je zejména usnesení soudu o přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 73 odst. 2 soudního řádu správním. Takovým rozhodnutím

Od chvíle, kdy správní orgán obviněného pravomocně uzná vinným z přestupku a zapíše o něm údaj do evidence přestupků, do chvíle, než je případně toutéž osobou podána správní žaloba k soudu a rozhodnuto o přiznání odkladného účinku žalobě (k tomu podrobněji bod 4.3.), může uplynout delší doba, během níž jsou již zapsané údaje o tomto rozhodnutí o přestupku v evidenci jiným orgánům veřejné moci přístupné. Správní orgán bude při rozhodování o přestupku vycházet z údajů v opise, přičemž opis z evidence přestupků je jedním z podkladů pro vydání rozhodnutí. **Jestliže se údaje obsažené v opise z evidence přestupků ukážou jako nepravdivé, může to být podle okolností důvodem pro obnovu řízení nebo přezkumné řízení.**

4.5. Technické rozhraní

Žádost o opis z evidence přestupků se podává prostřednictvím elektronické aplikace přístupné způsobem umožňujícím dálkový přístup nebo na formuláři, jehož náležitosti stanoví prováděcí právní předpis. Prováděcím právním předpisem je vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 227/2016 Sb., o náležitostech formulářů žádosti o opis nebo výpis z evidence Rejstříku trestů a žádosti o opis z evidence přestupků. Podobu formuláře zveřejní Rejstřík trestů způsobem umožňujícím dálkový přístup (§ 16j odst. 2 zákona o Rejstříku trestů).

Pro vkládání, editaci dat do evidence přestupků a podávání žádostí o opis bude kromě webového rozhraní možné využít prostředí informačního systému CzechPOINT.

Dle Úvodního projektu evidence přestupků bude autentizace prováděna ověřením certifikátu OVM, který pomocí něj naváže SSL spojení. Ověřování bude prováděno proti veřejné části certifikátu, kterou si každý OVM nahraje do informačního systému evidence přestupků na speciálně k tomu určené webové adrese.

Podle vyhlášky č. 227/2016 Sb. náležitostmi formulářů žádosti o opis z evidence přestupků jsou kolonky pro

a) údaj o tom, zda žadatel žádá o opis z evidence Rejstříku trestů, o výpis z evidence Rejstříku trestů nebo o opis z evidence přestupků,

b) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení, datum narození, pohlaví, státní příslušnost, rodné číslo, je-li přiděleno, místo a okres narození nebo v případě narození v cizině místo a stát narození fyzické osoby, jíž se má výpis nebo opis týkat, anebo identifikační číslo právnické osoby, jíž se má výpis nebo opis týkat, a není-li přiděleno, její název, právní forma, adresa sídla a údaj obdobný identifikačnímu číslu,

---

naopak není rozhodnutí o odložení výkonu rozhodnutí podle § 83 zákona o přestupcích (k tomu blíže srov. bod 4. 3.)

c) označení žadatele jménem, příjmením, datem narození a místem trvalého pobytu, adresou pro doručování, pokud je odlišná od místa trvalého pobytu, je-li žadatel fyzickou osobou, anebo názvem, identifikačním číslem nebo obdobným údajem a adresou sídla nebo adresou pro doručování, pokud je odlišná od sídla, je-li právnickou osobou nebo orgánem veřejné moci,

d) podpis žadatele, nejde-li o žádost podle § 11aa zákona, a datum podání žádosti a

e) otisk razítka orgánu veřejné moci, jde-li o žádost orgánu veřejné moci podávanou v listinné podobě.

V případě, že správní orgán na základě identifikačních údajů, které zjistí o osobě podezřelého³, **nevyplní všechny kolonky uvedené ve formuláři žádosti o opis z evidence přestupků, nezíská opis z evidence přestupků, ale obdrží informaci, ve které bude uvedeno, že zadané identifikační údaje jsou nedostatečné pro ztotožnění osoby v evidenci přestupků (tzv. odmítnutí žádosti). Tato informace by z důvodu následné kontroly činnosti správního orgánu měla být součástí přestupkového spisu.** Tato skutečnost nebrání tomu, aby při projednávání přestupku na místě, kdy nedojde k uložení blokové pokuty, byla věc postoupena příslušnému správnímu orgánu, pokud je k dispozici dostatek údajů umožňujících identifikaci osoby pro účely řízení o přestupku. Správní orgán může při následném postupu podle zákona o přestupcích získat další údaje, které mu umožní získat opis z evidence přestupků.

4.6. Postup při projednávání přestupků zapisovaných do evidence

Povinnost opatřit si opis z evidence přestupků

Právní úprava rozlišuje přestupky evidované za účelem zpřísněného postihu recidivy a přestupky evidované pro účely posouzení přestupkové spolehlivosti pro účely jiného řízení, než kterým je řízení o přestupku. Zákon o přestupcích stanovuje povinnost vyžádat si opis z evidence přestupků pro účely řízení o přestupku pouze ve vztahu k první uvedené skupině.

Podle zákona o přestupcích bude o opis z evidence přestupků žádat ten správní orgán, který je příslušný k projednání přestupku, jenž je předmětem evidence, a který pro účely jeho projednání potřebuje informace o přestupkové minulosti podezřelého. **Povinnost opatřit si opis z evidence přestupků pro účely řízení o přestupku se tak týká pouze přestupků podle § 47 odst. 1, § 49 a 50 zákona o přestupcích**

---

³ Tyto údaje správní orgán může získat s využitím informačních systémů veřejné správy podle § 58a zákona o přestupcích, neboť evidence přestupků bude pomocí služeb základních registrů využívat skutečnosti, že o osobě podezřelé byly na místě správním orgánem již získány údaje v rámci zjištění totožnosti.

(a jednání, které má znaky těchto přestupků), tedy přestupků, u nichž přichází v úvahu přísnější postih recidivy.

Správní orgán, jde-li o přestupky podle § 47 odst. 1, § 49 a § 50 zákona o přestupcích, opatří opis z evidence přestupků po zahájení řízení, nebo před vydáním rozhodnutím v blokovém řízení nebo příkazním řízení (pokud je příkaz prvním úkonem v řízení, jinak se opis z evidence opatří po zahájení řízení). Ačkoliv v § 69 zákona o přestupcích je uvedeno, že opis z evidence přestupků si správní orgán vyžádá před vydáním příkazu o uložení pokuty, pokud je prvním úkonem v řízení, je třeba úpravu vykládat tak, že opis z evidence přestupků si musí vyžádat i v případě, kdy směřuje k tomu, že neuloží pokutu, ale napomenutí. Přestupková minulost osoby, které má být napomenutí uloženo, totiž může nakonec vést k tomu, že namísto napomenutí bude uložena pokuta.

Při projednávání ostatních přestupků bude vyžádání opisu pouze fakultativní, nebude proto potřeba při ukládání sankce vždy konfrontovat evidenci přestupků. V souladu s § 12 odst. 1 zákona o přestupcích nicméně bude možné za účelem hodnocení osoby pachatele přestupku vyžádat si opis z evidence přestupků i při projednávání jiných přestupků než přestupků evidovaných za účelem zpřísněného postihu recidivy.

Správní orgán vyžádaný **opis z evidence přestupků založí do příslušného přestupkového spisu,** neboť se jedná o jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí. Nadřízený správní orgán tak bude moci zkontrolovat v rámci seznámení se spisem při přezkoumávání rozhodnutí na základě uplatněných opravných nebo dozorčích prostředků, zda byl opis z evidence přestupků opatřen.

V případě, že nadřízený správní orgán zjistí, že opis z evidence přestupků nebyl prvostupňovým orgánem opatřen, ačkoliv podle zákona opatřen být měl, je to důvod pro zrušení rozhodnutí a vrácení věci k projednání orgánu, který nezákonné rozhodnutí vydal.

V případě, že je rozhodnutí o přestupku zrušeno, pak **správní orgán, který věc opětovně projednává, znovu opis z evidence neopatřuje** a vychází z opisu, který je založen ve spise (opis slouží k ověření podmínky opakovaného spáchání přestupku podle § 91a zákona o přestupcích – to, co nastalo po okamžiku spáchání jednání, o němž se vede řízení, již zásadně nemůže mít vliv na výsledek řízení).

Jestliže se však správní orgán dozví o skutečnostech vyvolávajících pochybnosti, zda v mezidobí nedošlo ke změně údajů v evidenci přestupků (zejména v důsledku zrušení pravomocného rozhodnutí, které se mělo stát podkladem pro vydání rozhodnutí o zpřísněném postihu recidivy), **vyžádá si nový opis z evidence před vydáním rozhodnutí.** Bude-li však opis z evidence přestupků pořízen znovu po skončení ústního jednání, tj. těsně před vydáním rozhodnutí ve věci (např. v zájmu ověření si, zda v mezidobí do evidence přestupků nebyl zapsán u téhož přestupce další přestupek jiným správním orgánem, či zda nebyl údaj

o tomto přestupci z evidence přestupků odstraněn v důsledku námitkového řízení), bude třeba účastníka znovu seznámit s podklady před vydáním rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu.

Opis z evidence přestupků bude opatřovat úřední osoba správního orgánu, který věc projednává, tedy osoba, která má podle § 16 odst. 1 písm. j) zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděla při výkonu zaměstnání a v souvislosti s ním. To, kterou z úředních osob správní orgán pověří provedením zápisu, je věcí jeho vnitřní organizace. **Nemusí se jednat o oprávněnou úřední osobu ve smyslu § 15 odst. 2 správního řádu.** Vzhledem k tomu, že taková osoba není osobou rozhodující o přestupku, nemusí splňovat podmínky stanovené zákonem o úřednících územních samosprávných celků a § 53 odst. 3 zákona o přestupcích, tj. zkoušku zvláštní odborné způsobilosti.

Povinnost zapisovat údaje do evidence přestupků

Po nabytí právní moci rozhodnutí, kterým byl obviněný uznán vinným za spáchání přestupku, který je předmětem evidence přestupků, je správní orgán povinen zanést údaje o takovém přestupku do evidence přestupků (povinnost se týká všech přestupků podléhajících evidenci přestupků, tedy nejen přestupků, u nichž přichází v úvahu zpřísněný postih recidivy). V evidenci přestupků jsou vedeny údaje pouze o pravomocných rozhodnutích o přestupku, kterými byla vyslovena vina, nikoliv tedy například o usneseních o odložení věci, zastavení řízení apod. (viz § 16i odst. 1 zákona o Rejstříku trestů).

Podle § 16i odst. 2 písm. e) zákona o Rejstříku trestů se bude zapisovat do evidence přestupků **právní kvalifikace skutku, a to včetně formy zavinění.** To znamená, že do evidence přestupků se bude zapisovat úmysl, nebo nedbalost (nebude se tedy uvádět, zda se jedná o úmysl přímý nebo nepřímý, a u nedbalosti, zda se jedná o nedbalost vědomou nebo nevědomou). Pokud nebude na pokutovém bloku forma zavinění uvedena (podle výkladového stanoviska Ministerstva vnitra ze zákona o přestupcích nevyplývá povinnost formu zavinění na pokutovém bloku uvádět), uplatní se pravidlo uvedené v § 16i odst. 2 písm. e), tedy do evidence přestupků se uvede, že přestupek byl spáchán z nedbalosti, nejde-li o přestupek, u něhož zákon vyžaduje úmyslné zavinění.

Údaje do evidence přestupků zapisuje **správní orgán, který o přestupku rozhodl v posledním stupni** (§ 88 odst. 1 zákona o přestupcích). Postup provádění zápisu údajů pachatele pravomocně uznaného vinným z přestupku, jenž je předmětem evidence přestupků, upravený v § 88 zákona o přestupcích a § 16i zákona o Rejstříku trestů **nevyžaduje, aby osoba měla zkoušku zvláštní odborné způsobilosti, popř. byla oprávněnou úřední osobou podle § 15 odst. 2**

správního řádu (zápis do evidence přestupků není úkonem v řízení). **Zápis však musí vždy provádět úřední osoba**, která má podle § 16 odst. 1 písm. j) zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděla při výkonu zaměstnání a v souvislosti s ním. To, kterou z úředních osob správní orgán pověří provedením zápisu, je věcí jeho vnitřní organizace.

Jestliže přestupek projedná v blokovém řízení obecní policie, provede zápis do evidence přestupků obecní úřad (obecní policie musí do 5 dnů sdělit obecnímu úřadu údaje pro provedení zápisu; obecní úřad zapíše přestupek do evidence přestupků do 5 pracovních dnů ode dne obdržení údajů pro provedení zápisu). Pouze v hlavním městě Praze a ve statutárních městech bude provádět zápis do evidence přestupků sama městská policie.

Podle § 3a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, mohou obec nebo obce, které nezřídily obecní policii, uzavřít s jinou obcí v témže vyšším územním samosprávném celku (kraji), která obecní policii zřídila, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly stanovené tímto nebo zvláštním zákonem na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a jsou smluvními stranami této smlouvy. **V případě uzavření takové veřejnoprávní smlouvy bude zápis do evidence přestupků provádět obecní úřad, který je příslušný k vedení řízení o těchto přestupcích.**

Pokud však má taková obec vedle veřejnoprávní smlouvy podle zákona o obecní policii uzavřenou též veřejnoprávní smlouvu podle § 63, resp. § 66a zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, pak zápis do evidence přestupků bude provádět obecní úřad obce, na kterou byl výkon přenesené působnosti v oblasti projednávání přestupků veřejnoprávní smlouvou přenesen, tedy obecní úřad, který je na základě veřejnoprávní smlouvy příslušný k projednání přestupků.

Do evidence přestupků budou zapisovány **pouze přestupky, které byly spáchány po 1. 10. 2016.**

4.7. Vyřazení údajů z evidence přestupků

Údaje obsažené v evidenci přestupků se vyřazují z evidence **po uplynutí 5 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku** (§ 16k odst. 1 zákona o Rejstříku trestů). Rozhodnutím o přestupku se pro tyto účely rozumějí i rozhodnutí vydaná v přezkumném řízení a rozhodnutí soudu o žalobě ve správním soudnictví. **Vyřazování údajů po uplynutí stanovené doby bude prováděno informačním systémem automaticky**, nebude tedy vyžadován úkon ze strany správního orgánu.

Údaje o pravomocném rozhodnutí o přestupku se z evidence přestupků vyřadí též, je-li toto rozhodnutí zrušeno rozhodnutím správního orgánu nebo soudu. Údaje z evidence přestupků v tomto případě vyřazuje správní orgán, který o přestupku rozhodl v posledním stupni.

V případě změn pravomocných rozhodnutí o přestupku poběží lhůta pro vyřazení z evidence přestupků vždy od právní moci posledního rozhodnutí o přestupku, tzn. např. rozhodnutí správního orgánu v přezkumném řízení nebo soudu o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu.

Pokud bude rozhodnutí zrušeno soudem, údaje vyřadí správní orgán po obdržení pravomocného rozsudku o jeho zrušení. V případě, že soud věc vrátí prvostupňovému správnímu orgánu, i tak změnu provede odvolací správní orgán, pokud v původním řízení rozhodoval v posledním stupni. V případě zrušení rozhodnutí v přezkumném řízení provede změnu zápisu správní orgán, který rozhodnutí v přezkumném řízení zrušil nebo změnil. Pro tento účel je nezbytné, aby se nadřízenému správnímu orgánu příslušnému k přezkumnému řízení předala jako spolu s přestupkovým spisem i informace o identifikátoru zaevidovaného záznamu o přestupku, pomocí kterého přezkumný orgán provede změnu v evidenci přestupků.

Z § 16i odst. 2 písm. m) zákona o Rejstříku trestů plyne, že do evidence přestupků se zapisují pouze ta rozhodnutí soudu, která mění kvalifikaci skutku a dále ta, jimiž byl měněn druh a výměra sankce uložená rozhodnutím správního orgánu. Do evidence přestupků se dále zapisují údaje o soudních rozhodnutích, jimiž byla přestupková rozhodnutí správních orgánů zrušena nebo zrušena a vrácena k novému projednání, a to s přihlédnutím k § 16k odst. 1 zákona o Rejstříku trestů. Pokud jde o případy, kdy správní soud potvrdí rozhodnutí správního orgánu a platnost rozhodnutí soudu o přiznání odkladného správní žalobě právní mocí rozhodnutí o správní žalobě ex lege zaniká, správní orgán, proti jehož rozhodnutí žaloba směřovala, zruší v evidenci přestupků trvání odkladného účinku.

Vyřazené údaje a údaje o zrušených pravomocných rozhodnutích o přestupku se ukládají v úschovně dokumentace, a to na dobu 10 let od jejich uložení (§ 16k odst. 4 zákona o Rejstříku trestů). Tyto údaje se poskytnou na písemnou žádost osobě, které se týkají, soudu a Ministerstvu spravedlnosti pro účely rozhodování o nároku na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Jinému orgánu se tyto údaje poskytnou, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis.

V úschovně dokumentace se provede **záznam o datu a času poskytnutí údajů a dále se uvede, na čí žádost se tak stalo.** V úschovně dokumentace se dále provede záznam o datu, času a důvodu zpracování osobních údajů obsažených v úschovně dokumentace a údaje o osobě, která osobní údaje zpracovala (§ 16k odst. 3 zákona o Rejstříku trestů). **Tyto údaje se uchovávají po dobu 11 let od uložení osobních údajů, k nimž se vztahují.**

4.8. Námitkové řízení

Domnívá-li se fyzická osoba, že údaje vedené o ní v evidenci přestupků nejsou v souladu s provedeným řízením o přestupku anebo s rozhodnutím soudu, který rozhodl o žalobě proti rozhodnutí o přestupku, může proti zápisu podat námitku (viz § 88a odst. 1 zákona o přestupcích).

Fyzická osoba se o tom, že má „záznam“ v evidenci přestupků, dozví zpravidla v souvislosti s konkrétním řízením o přestupku, případně v rámci jiného řízení, ve kterém se posuzuje její spolehlivost a za tímto účelem je vyžádán opis z evidence přestupků (např. osoba tuto informaci zjistí například při nahlížení do spisu, seznámení se s podklady před vydáním rozhodnutí apod.)⁴.

Námitka se podává u správního orgánu, který zápis provedl.⁵ Námitka je podáním ve smyslu § 37 správního řádu, které může v zastoupení za dotčenou osobou učinit rovněž zákonný zástupce, opatrovník nebo zmocněnec na základě plné moci. Námitky vyřizuje osoba splňující požadavky na oprávněné úřední osoby v řízení o přestupcích (tj. včetně absolvování zkoušky zvláštní odborné způsobilosti). Námitky je třeba vyřizovat bezodkladně.

Způsoby vyřízení námítky:

a) oprávněná námitka - správní orgán **údaje v evidenci přestupků bezodkladně opraví a osobu,** která námitku podala, o tom **vyrozumí,**

b) neoprávněná námitka – správní orgán **vydá rozhodnutí** o neoprávněnosti námítky.

Vyřizování námitek není správním řízením ve smyslu části druhé a třetí správního řádu, formálně jde o **postup podle části čtvrté správního řádu.** Pouze v případě nevyhovění námitce bude pro posílení postavení dotčené osoby vydáváno rozhodnutí o neoprávněnosti námítky. Rozhodnutí bude vydáváno i v případě, kdy námitka bude shledána oprávněnou pouze v části. **Proti rozhodnutí o neoprávněnosti námítky bude přípustné odvolání** (podle § 81 odst. 1 správního řádu lze podat odvolání proti jakémukoliv rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak).

---

⁴ Přestupce (stejně jako jakákoliv jiná fyzická osoba) si však bude moci požádat o informace z evidence přestupků také na základě § 12 zákona č. 101/2000 Sb. Podle tohoto zákona (cit. § 12) totiž platí, že pokud požádá subjekt údajů o informaci o zpracování svých osobních údajů, je mu správce povinen tuto informaci bez zbytečného odkladu předat. Obsahem informace je vždy sdělení o účelu zpracování osobních údajů, osobních údajích, případně kategoriích osobních údajů, které jsou předmětem zpracování, včetně veškerých dostupných informací o jejich zdroji povaze automatizovaného zpracování v souvislosti s jeho využitím pro rozhodování, jestliže jsou na základě tohoto zpracování činěny úkony nebo rozhodnutí, jejichž obsahem je zásah do práva a oprávněných zájmů subjektu údajů, příjemci, případně kategoriích příjemců. Správce má přitom právo za poskytnutí informace požadovat přiměřenou úhradu nepřevyšující náklady nezbytné na poskytnutí informace.

⁵ V praxi se může stát, že zatímco obec A povede s obviněným řízení o přestupku, ten vůči ní uplatní námitku proti údajům v evidenci, které se budou vztahovat k záznamu zanesenému obcí B. V takovém případě obec A usnesením námitku postoupí obci B podle § 12 správního řádu.

Takové rozhodnutí bude rovněž přezkoumatelné v přezkumném řízení podle § 94 a násl. správního řádu, nikoliv podle § 156 odst. 2 správního řádu, neboť v daném případě jde o rozhodnutí, nikoliv o vyjádření, osvědčení nebo sdělení. Podle § 156 odst. 2 správního řádu se bude postupovat v případě, kdy bude námitce vyhověno a následně vyjde najevo, že jí vyhověno být nemělo.

V případě **podání námítky osobou, k níž se namítané údaje vedené v evidenci přestupků nevztahují**, není třeba vydávat rozhodnutí; na takovou námitku **postačí reagovat sdělením, že námitku podala neoprávněná osoba**.

V případě, že správní orgán si v řízení o přestupku vyžádá opis z evidence přestupku, proti kterému je následně uplatněna námitka, **je námitkové řízení ve vztahu k probíhajícímu řízení o přestupku řízením o předběžné otázce**. Správní orgán, který vede řízení o přestupku, tak může, pokud se o probíhajícím námitkovém řízení dozví, řízení o přestupku přerušit podle § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu. Správní orgán si rovněž může podle § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu učinit o této otázce úsudek a pokračovat v řízení. Pokud bude po vydání rozhodnutí o přestupku námitce vyhověno a zápis v evidenci přestupků bude opraven, může být změna zápisu podle okolností důvodem pro obnovu řízení nebo přezkumné řízení.

Chybný zápis údajů do evidence přestupků bude představovat **nesprávný úřední postup** ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád). Za škodu způsobenou při výkonu státní správy, do které spadá i projednávání přestupků, odpovídá stát jako právní subjekt (za který jedná příslušné ministerstvo, do jehož působnosti daná oblast státní správy spadá) a nikoliv správní orgán. Stát však může, pokud nahradil škodu způsobenou nesprávným úředním postupem nebo poskytl-li ze stejného důvodu zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, požadovat regresní úhradu na úředních osobách a na územních celcích v přenesené působnosti, pokud škodu způsobily.

5. DALŠÍ ZMĚNY V ZÁKONĚ O PŘESTUPCÍCH

5.1. Výslovná úprava osobní působnosti zákona ve vztahu k přestupkům spáchaným osobami během výkonu vazby (§ 10)

Podle § 23b zákona o výkonu vazby lze uložením kázeňského trestu postihnout jednání obviněného, které vykazuje znaky přestupku a bylo spácháno během výkonu vazby. S ohledem na tuto skutečnost se doplňuje § 10 zákona o přestupcích o jednání, které má znaky přestupku, jehož se dopustily osoby během výkonu vazby. I tato jednání se budou projednávat podle zvláštního právního předpisu (zákona o výkonu vazby), nikoliv podle zákona o přestupcích.

Změna § 10 zákona o přestupcích je účinná k 1. říjnu 2016. S ohledem na přechodné ustanovení se řízení, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle dosavadní úpravy. Pokud však řízení o protiprávním jednání, ke kterému došlo před nabytím účinnosti změny § 10 zákona o přestupcích, nebylo zahájeno před nabytím účinnosti této změny, bude se postupovat již podle § 10 zákona o přestupcích, ve znění zákona č. 204/2015 Sb.

S ohledem na § 23b zákona o výkonu vazby, který je zákonem speciálním k zákonu o přestupcích, lze jednání projednat podle zákona o výkonu vazby, ať už k němu došlo před nabytím účinnosti nebo po nabytí účinnosti zákona č. 204/2015 Sb. Doporučujeme tedy v těchto případech **postupovat podle zákona o výkonu vazby, s výjimkou řízení, která byla zahájena podle zákona o přestupcích a nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 204/2015 Sb.**

5.2. Změna výše pokut ukládaných v blokovém a příkazním řízení (§ 13)

Podle nové právní úpravy lze **v blokovém řízení uložit pokutu do 5 000 Kč**, pokud zákon o přestupcích nebo jiný zákon nepřipouští uložit v takovém řízení pokutu vyšší, a **v příkazním řízení pokutu do 10 000 Kč**.

Ustanovení § 13 odst. 2 je nutno vykládat tak, že horní hranice sazby pokuty ve výši 5 000 Kč je obecně stanovenou horní hranicí výše pokuty, kterou lze uložit v blokovém řízení. Jestliže zvláštní zákon nestanoví horní hranici sazby pokuty, kterou lze uložit v blokovém řízení, použije se hranice stanovená zákonem o přestupcích.

Stanoví-li zvláštní zákon horní hranici sazby pokuty ukládané v blokovém řízení v jiné než obecné výši podle zákona o přestupcích - ať už v nižší⁶, nebo ve vyšší - je nutno vyjít ze základní výkladové zásady *lex specialis derogat legi generali* a **uložit**

---

⁶ Například podle § 125c odst. 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), lze za vyjmenované přestupky uložit v blokovém řízení pokutu pouze do 1 000, 2 000 či 2 500 Kč.

pokutu v rozmezí sazby podle zvláštního zákona. Obdobně se tato zásada uplatní i v případě příkazního řízení.

Pokutu ve zvýšené sazbě lze ukládat za přestupky spáchané po 1. 10. 2015.

5.3. Rozšíření možnosti ukládat omezující opatření (§ 17)

Omezující opatření spočívá v zákazu vstupovat na určená veřejně přístupná místa nebo místa, kde se konají veřejné sportovní, kulturní nebo jiné společenské akce. Může se jednat o konkrétní ulice, prostranství před obchody, parky či blízké okolí restaurací, apod., kde se pachatel často zdržuje a kde dochází k narušování veřejného pořádku, občanského soužití či ke škodám na majetku. Účelem omezujících opatření je jednak předcházet protiprávnímu jednání na těchto místech, jednak zabránit pachateli přestupku pohybovat se v místech, která lze považovat za kriminogenní.

Omezující opatření je podle nové úpravy **možné uložit pouze tehdy, je-li dána přímá souvislost mezi spáchaným přestupkem a omezujícím opatřením, které má být uloženo**, což souvisí s účelem omezujících opatření. Tak například omezující opatření spočívající v zákazu navštěvovat fotbalový stadion nemůže být uloženo osobě, která se dopustila přestupku tím, že urazila svého souseda, neboť v takovém případě by nebyla naplněna podmínka přímé souvislosti mezi spáchaným přestupkem a omezujícím opatřením.

Podmínkou pro uložení omezujícího opatření již není podávání alkoholu na veřejně přístupném místě, kam má být zakázán vstup. Nově půjde pouze o okolnost, která může přispět k uložení omezujícího opatření v souvislosti se spáchaným přestupkem. Další podobnou okolností důležitou pro uložení omezujícího opatření může být provozování hazardních her, sázek a hraní na hracích přístrojích.

Doplňují se další přestupky, za které lze omezující opatření uložit. **Omezující opatření bude možné uložit i za přestupky proti pořádku ve státní správě a územní samosprávě (§ 46 zákona o přestupcích) a přestupky proti majetku (§ 50 zákona o přestupcích).**

Údaj o uloženém omezujícím opatření se bude zapisovat do evidence přestupků – **evidovat se bude pouze údaj o omezujícím opatření uloženém za některý z přestupků, který bude předmětem evidence.**

Nový § 17 se aplikuje na rozhodování správních orgánů od 1. října 2015. Podle § 7 odst. 3 zákona o přestupcích se totiž o ochranném opatření rozhodne podle zákona účinného v době, kdy se o ochranném opatření rozhoduje. Pro ukládání omezujících opatření tedy **není podstatné, kdy ke skutku došlo, ani kdy došlo k zahájení řízení o něm.**

5.4. Zvýšení pokut ukládaných mladistvým (§ 19)

Dochází ke zvýšení horních hranic sazeb pokuty, kterou lze uložit mladistvému. Zůstává přitom zachován základní princip, kdy se horní hranice pokuty stanovená zákonem snižuje u mladistvého na polovinu (v případě blokového řízení se vychází z horní hranice pokuty stanovené pro blokové řízení). Ani takto snížená hranice **nebude moci přesáhnout hranici 5 000 Kč, v blokovém řízení pak hranici 2 500 Kč.** Pokutu v tomto rozpětí je možné uložit **za přestupky spáchané po 1. 10. 2015.**

5.5. Přerušování lhůty pro projednání přestupku (§ 20)

Důvody přerušování lhůty pro projednání přestupku

Lhůta pro projednání přestupku se přerušuje

I. **zahájením řízení o přestupku** (§ 67 a § 68 zákona o přestupcích) a

II. **vydáním rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným** (§ 71 odst. 2 správního řádu); je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu o uložení pokuty, přerušuje se běh lhůty jeho doručením.

Řízení o přestupku je podle § 46 odst. 1 správního řádu **zahájeno** dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení obviněnému. V případě tzv. návrhových přestupků (§ 68 odst. 1 zákona o přestupcích) je však řízení o přestupku zahájeno dnem, kdy návrh došel věcně a místně příslušnému orgánu (srov. § 44 odst. 1 správního řádu).

Vydáním rozhodnutí se podle § 71 odst. 2 správního řádu rozumí předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám, dále ústní vyhlášení, pokud má účinky oznámení, vyvěšení veřejné vyhlášky, nebo poznamenání usnesení do spisu v případě, že se pouze poznamenává do spisu.

Rozhodnutím o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, je třeba rozumět takové **rozhodnutí, které obsahuje výrok o vině.** Takovým rozhodnutím tedy není například rozhodnutí odvolacího orgánu, kterým se ruší rozhodnutí orgánu prvního stupně a věc se vrací k novému projednání, a to ani v případě, kdy zrušované rozhodnutí obsahovalo výrok o vině.

Pokud jde o **blokové řízení**, podpisem pokutového bloku pachatelem přestupku nabývá toto rozhodnutí právní moci. Blokové řízení tak splývá s rozhodnutím v něm vydaným. K přerušování lhůty pro projednání přestupku proto v tomto případě dojde z důvodu vydání rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný uznán vinným.

Pokud jde o **vydání příkazu**, nová roční prekluzivní lhůta začne běžet dnem doručení příkazu, a to i v případě, kdy se příkazem bude ukládat napomenutí, nikoliv

pokuta, jak zákon v § 20 výslovně uvádí. Je-li totiž vydán příkaz jako první úkon v řízení (bez ohledu na to, zda je příkazem ukládána pokuta, nebo napomenutí), splývá okamžik zahájení řízení s vydáním rozhodnutí. Příkaz v takovém případě plní funkci oznámení o zahájení řízení, a proto dochází k přerušení lhůty pro projednání přestupku již z důvodu zahájení řízení o přestupku (okamžikem doručení příkazu je řízení o přestupku zahájeno, případným podáním odporu se pak příkaz ruší a řízení pokračuje).

Důsledky přerušení lhůty pro projednání přestupku

Přerušením běhu lhůty pro projednání přestupku začíná **běh nové lhůty pro projednání přestupku; přestupek však nelze projednat, uplynuly-li od jeho spáchání 2 roky.**⁷

Správní orgán nemá vůči obviněnému poučovací povinnost stran přerušení lhůty pro projednání přestupku. O přerušení běhu lhůty pro projednání přestupku se **nevydává zvláštní rozhodnutí ani usnesení.**

Bylo-li rozhodnutí o vině, na jehož základě došlo k přerušení lhůty pro projednání přestupku, **následně zrušeno, nejsou tím účinky přerušení lhůty dotčeny.** Například v případě zrušení prvostupňového rozhodnutí odvolacím orgánem se lhůta pro projednání přestupku počítá od okamžiku vydání prvostupňového rozhodnutí, ačkoliv bylo odvolacím orgánem zrušeno.

Bylo-li rozhodnutí o vině nicotné, k přerušení lhůty pro projednání přestupku nedošlo (pokud bylo stíženo vadou celé řízení, například ho vedl absolutně věcně nepříslušný orgán, nedošlo k přerušení lhůty pro projednání přestupku ani zahájením řízení).

Účinnost

Ustanovení o přerušení prekluzivní lhůty pro projednání přestupku je nutné **aplikovat od 1. 10. 2015, a to pouze na přestupky spáchané po 1. 10. 2015.**

Ustanovení o přerušení prekluzivní lhůty pro projednání přestupku **nelze aplikovat na jiné přestupky, než na které se vztahuje lhůta podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích** (viz dikce § 20 odst. 2 zákona o přestupcích: „běh lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1“). Zánik odpovědnosti za ostatní přestupky se tedy bude i nadále řídit úpravou ve zvláštních předpisech. Pokud zvláštní zákon nebude upravovat lhůtu pro zánik odpovědnosti za přestupek, použije

---

⁷ Podle § 20 odst. 4 se však do běhu lhůty podle odstavců 1 až 3 nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení podle zvláštního právního předpisu. V takovém případě se tedy běh lhůty pro projednání přestupku staví, a lhůta 2 let se tak prodlužuje o dobu, po kterou bylo vedeno pro tentýž skutek trestní řízení.

se obecná úprava v § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, a pak přichází v úvahu rovněž aplikace § 20 odst. 2 až 4.

5.6. Úpravy skutkových podstat přestupků proti majetku, občanskému soužití a proti veřejnému pořádku a zpřísněný postih jejich recidivy (§ 47, 49, 50 a 91a)

Zpřísněný postih recidivy

Zavádí se zpřísněný postih recidivy vybraných přestupků (§ 47 odst. 4, § 49 odst. 5 a § 50 odst. 5). **V případě přestupků proti občanskému soužití podle § 49 a přestupků proti majetku podle § 50 se recidiva posuzuje ve vztahu k přestupkům podle téhož paragrafu a téhož odstavce** (nikoliv písmene, a nemusí tedy nutně jít o naplnění stejné skutkové podstaty). **V případě přestupků proti veřejnému pořádku podle § 47 se recidiva posuzuje vždy ke konkrétní skutkové podstatě** (ke konkrétnímu písmeni), **a to podle jejich seskupení v § 47 odst. 4⁸**. V souvislosti se zavedením zpřísněného postihu recidivy vybraných přestupků došlo rovněž k dílčí úpravě systematiky dotčených ustanovení.

Změny skutkových podstat přestupků proti veřejnému pořádku

Doplňuje se **nová skutková podstata** do § 47 odst. 1 písm. b), podle níž se přestupku dopustí ten, kdo maří vykázaní z obydlí provedené podle jiného právního předpisu nebo rozhodnutí soudu o předběžném opatření podle zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, kterým se ukládá povinnost dočasně opustit společné obydlí a jeho bezprostřední okolí a zdržet se vstupu do něj nebo povinnost zdržet se styku s ohroženou osobou a navazování kontaktů s ní.

Základním odlišujícím znakem mezi tímto přestupkem a trestným činem podle § 337 odst. 2 trestního zákoníku je skutečnost, že **k naplnění skutkové podstaty trestného činu je nezbytné, aby se pachatel úmyslně dopustil závažného nebo opakovaného jednání, aby zmařil vykázaní nebo předběžné opatření soudu.**

Závažným jednáním se rozumí intenzivnější jednání, které může u ohrožené osoby vyvolat obavu o život, zdraví, svobodu či lidskou důstojnost. **Opakovaným jednáním** se rozumí jednání, ke kterému došlo alespoň podruhé, nemusí se však jednat o totožná jednání, a nemusí jít o závažný útok. U trestného činu dále není nutné, aby ke zmaření vykázaní nebo předběžného opatření soudu skutečně došlo (viz dikce „aby zmařil“).

---

⁸ Například jestliže se pachatel dopustí přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a) a následně spáchá přestupek podle § 47 odst. 1 písm. e), nebude se jednat o recidivní jednání. Naopak v případě, že se pachatel dopustí přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a) a následně před uplynutím dvanácti měsíců spáchá přestupek podle § 47 odst. 1 písm. b), bude se jednat o recidivu a správní orgán uloží pokutu podle zvýšené sazby v § 47 odst. 4 písm. a).

U přestupku se nevyžaduje úmyslné jednání ani závažné nebo opakované jednání. Jedná se tedy o méně závažné (intenzivní) jednání, nežli u trestného činu podle § 337 odst. 2 trestního zákoníku, kterým pachatel (úmyslně nebo z nedbalosti) maří vykazání nebo předběžné opatření soudu, přičemž **k maření musí na rozdíl od trestného činu dojít.**

Orgánem způsobilým posoudit, zda se v daném případě jedná o trestný čin, nebo nikoliv, je především orgán činný v trestním řízení (zejména státní zástupce). Pokud ten v konkrétním případě dojde k závěru, že se nejedná o trestný čin, je správní orgán tímto právním názorem vázán a bude věc řešit jako přestupek.

Z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. května 2013, č. j. 11 Tdo 353/2013 – 30, které se vztahovalo k trestnému činu podle § 337 odst. 2 trestního zákoníku, vyplývá, že vykonatelnost předběžného opatření soudu vydaného podle § 76b odst. 1 a § 76d písm. a) občanského soudního řádu, kterým byl obviněnému uložen zákaz styku s poškozenou osobou, nastává dnem jeho vydání. Z hlediska naplnění subjektivní stránky skutkové podstaty trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykazání podle § 337 odst. 2 trestního zákoníku **postačí, když s rozhodnutím o jeho nařízení a s povinnostmi z něj vyplývajícími byl obviněný soudem seznámen, byť neformálním způsobem, ovšem nevzbuzujícím pochybnosti o znalosti jeho obsahu (např. na základě telefonního hovoru se soudním vykonavatelem).** Obdobné závěry lze vztáhnout i na přestupek podle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích.

Z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. března 2016, sp. zn. 7 Tdo 173/2016, plyne, že skutková podstata trestného činu podle § 337 odst. 2 trestního zákoníku poskytuje ochranu nerušenému průběhu vykazání, ke kterému dojde podle § 44 zákona č. 273/2008 Sb., o Polici České republiky, ve znění pozdějších předpisů. **V řízení o tomto přečinu se zásadně nepřezkoumává zákonnost vykazání.** Obdobné bude platit i pro přestupek podle § 47 odst. 1 písm. b).

Dochází rovněž k dílčím změnám skutkových podstat přestupků v § 47 odst. 1 písm. g) a h). Podle § 47 odst. 1 písm. g) se přestupku dopustí ten, kdo cestou na organizované sportovní utkání, v místě takového utkání nebo cestou zpět z takového utkání má obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím jeho identifikaci. **Ke spáchání přestupku tedy může dojít i mimo objekt, kde se sportovní utkání koná.** V § 47 odst. 1 písm. h) se pouze zdůrazňuje subsidiární povaha tohoto přestupků ve vztahu ke skutkovým podstatám ve zvláštních předpisech.

S účinností od 1. října 2016 došlo rovněž ke změně v úpravě vymezení doby nočního klidu v § 47 odst. 6 (dosavadní odstavec 3). **Doba nočního klidu bude sice vymezena shodně (od 22. do 6. hodiny), avšak bude vypuštěna úprava spočívající v tom, že obce mohou stanovit kratší nebo žádnou dobu nočního**

klidu rozhodnutím vydaným na základě obecně závazné vyhlášky⁹. To znamená, že od 1. října 2016 budou moci obce stanovit kratší nebo žádnou dobu nočního klidu pouze v obecně závazné vyhlášce. Z nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/16 ze dne 7. června 2016 plyne, že výjimečné případy, kdy se doba nočního klidu stanoví v obecně závazné vyhlášce obce jako kratší nebo žádná, je třeba vymezit natolik určitě, aby lidé v obci žijící mohli počet a rozložení potenciálně částečně či úplně probdělých nocí v roce předvídat, tj. buď konkrétním datem, datovatelným obdobím či událostí, jejíž datum je pro osoby žijící v obci předvídatelné tj. buď konkrétním datem (např. 1. leden), datovatelným obdobím (například velikonoční svátky) či událostí, jejíž datum je pro osoby žijící v obci předvídatelné. Vymezení výjimečných případů, kdy je doba nočního klidu stanovena dobou kratší než stanoví zákon, nelze vázat na konkrétního pořadatele akce, byť by jím byla obec samotná.

Změny skutkových podstat přestupků proti občanskému soužití

V § 49 došlo ke sjednocení skutkových podstat upravených dosud v odstavci 1 písm. b) a c). Ustanovení § 49 odst. 1 písm. b) postihovalo ublížení na zdraví, a to i z nedbalosti (za podmínky, že se nejednalo o trestný čin). Ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) postihovalo drobné ublížení na zdraví, ovšem pouze za podmínky, že bylo způsobeno úmyslně. Zákon o přestupcích však neobsahoval pravidlo pro rozlišení ublížení na zdraví a drobného ublížení na zdraví, a proto byla **ponechána pouze skutková podstata ublížení na zdraví, které lze spáchat z nedbalosti i úmyslně, nejde-li o trestný čin.**

Skutková podstata přestupku podle § 49 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích tak bude odpovídat popisem objektivní stránky skutkové podstatě trestného činu podle § 146 trestního zákoníku. Pro účely trestního zákoníku je pojem ublížení na zdraví definován v § 122 jako stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje, nikoli jen po krátkou dobu, obvyklý způsob života poškozeného a který vyžaduje lékařského ošetření. Komentářová literatura k tomuto ustanovení uvádí: *„Porucha zdraví (onemocnění) znamená, že u poškozeného dochází ke změně jeho zdravotního stavu, a to ve smyslu zhoršení jeho tělesných nebo duševních funkcí. Porucha na zdraví musí poškozenému znesnadňovat jeho obvyklý způsob života, nevyžaduje se však, aby mu jej znesnadňovala nějakým podstatným způsobem, a to na rozdíl od případů těžké újmy na zdraví. **Ne každá porucha zdraví je však již ublížením na zdraví ve smyslu trestního zákoníku. Nestačí např. jen přechodné bolesti, nevolnost, oděrky, modřiny apod. Nestačí ani jen subjektivní pocity poškozeného bez jejich objektivizace např. zprávou ošetřujícího lékaře, znaleckým posudkem.**“*

---

⁹ Ustanovení § 47 odst. 6 zákona o přestupcích, ve znění zákona č. 204/2015 Sb., bude s účinností od 1. října 2016 znít: *Dobou nočního klidu se rozumí doba od 22. do 6. hodiny. Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit výjimečné případy, zejména slavnosti nebo obdobné společenské nebo rodinné akce, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo žádnou.*

Musí jít o změněný zdravotní stav vyznačující se např. déle trvajícímí bolestmi, horečkami, nespavostí, nechutenstvím, omezením pohyblivosti, upoutáním na lůžko apod. Důležitým kritériem pro závěr, že jde o ublížení na zdraví, je i pracovní neschopnost poškozeného. Nejde však o jediné kritérium, když pracovní neschopnost sama o sobě nemusí vždy správně odrážet povahu, intenzitu a závažnost způsobené poruchy zdraví. Je třeba vycházet ze zhodnocení všech okolností případu, zejména z povahy poruchy, jakými příznaky se projevovala, který tělesný orgán nebo která funkce byly narušeny, jaká byla bolestivost poranění a její intenzita, jaké lékařské ošetření si poranění vyžádalo a do jaké míry porucha zdraví narušila obvyklý způsob života poškozeného včetně toho, zda a na jakou dobu jej vyřadila z pracovního procesu (srov. R II/1965, R 16/1986). Dále je nutno zdůraznit, že při řešení otázky, zda jde o ublížení na zdraví, či nikoliv, musí být každý jednotlivý případ posuzován komplexně a individuálně. **Takové znesnadnění obvyklého způsobu života poškozeného nesmí trvat jen zcela krátkou dobu, tzn. že ve světle již ustálené judikatury musí trvat nejméně sedm kalendářních dnů, byť není vyloučeno, aby v případě, že jde o výraznou poruchu zdraví, byla za újmu na zdraví považována i taková porucha, která netrvala obvykle požadovanou minimální dobu sedmi dnů (R 16/1986).**

Změněný zdravotní stav poškozeného již ze samotné povahy poruchy zdraví (zranění nebo jiného onemocnění) objektivně a pravidelně vyžaduje lékařské ošetření. Pro závěr, že jde o ublížení na zdraví, však není nezbytné, aby poškozený skutečně navštívil lékaře a podrobil se lékařskému ošetření“ (viz Draštík, Antonín a kol. Trestní zákoník: komentář. Vydání první. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 2 svazky. Komentáře Wolters Kluwer. Kodex. ISBN 978-80-7478-790-4. Komentář k § 122).

Nebude-li ublížení na zdraví dosahovat výše popsané intenzity, nebude se jednat o trestný čin, ale o přešupek, popřípadě nebude takové jednání vůbec postižitelné (obdobně jako podle dosavadní úpravy, kdy jednání nedosahuje takové společenské škodlivosti, aby naplnilo materiální znak přešupku). Orgánem způsobilým posoudit, zda se v daném případě jedná o trestný čin, nebo nikoliv, je především orgán činný v trestním řízení (především státní zástupce). Pokud ten v konkrétním případě dojde k závěru, že se nejedná o trestný čin, je správní orgán tímto právním názorem vázán a bude věc řešit jako přešupek.

Ve skutkové podstatě upravené v § 49 odst. 1 písm. e) došlo ke změně dikce („působí“ – „způsobí“), v jejímž důsledku se nebude vyžadovat k naplnění skutkové podstaty vícero útoků ze strany pachatele jako doposud, ale postačí jednorázový útok.

Změny skutkových podstat přešupků proti majetku

Skutkové podstaty přešupků proti majetku byly rozčleněny do jednotlivých odstavců (pro účely zpřísněného postihu recidivy) a písmen (pro větší přehlednost).

Rovněž došlo k dílčímu zvýšení hornice výše pokuty, kterou lze za tyto přestupky uložit, z 15 000 na 20 000 Kč).

Účinnost

Nová úprava se aplikuje na přestupky spáchané po 1. 10. 2016.

5.7. Změny v právní úpravě společného řízení (§ 57)

Ve společném řízení nebude možné projednat přestupek, který byl spáchan po zahájení řízení o jiném přestupku. Dosud byla možnost vést společné řízení omezena jen v případě přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), a to tak, že ve společném řízení mohly být projednány pouze přestupky spáchané nejvýše v období 3 měsíců od spáchání prvního z nich.

Přestupky téhož pachatele budou muset být projednány ve společném řízení pouze tehdy, jestliže skutkové podstaty těchto přestupků postihují porušení právních povinností vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné správy. Oproti dosavadní právní úpravě je tak povinnost vést společné řízení o přestupcích téhož pachatele zúžena.

Z hlediska působnosti Ministerstva vnitra by měly být ve společném řízení projednávány přestupky podle § 46 až 50 (mimo § 47a) zákona o přestupcích (ochrana pořádku ve státní správě a územní samosprávě, veřejného pořádku, občanského soužití a majetku).

Uvedené změny jsou účinné od 1. 10. 2015 a budou aplikovány i na přestupky spáchané před 1. 10. 2015, pokud řízení o nich bylo zahájeno až po 1. 10. 2015.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. června 2009, čj. 1 As 28/2009 – 62, platí, že nevedl-li správní orgán v rozporu s § 57 odst. 1 zákona o přestupcích společné řízení o více přestupcích téhož pachatele, není takový postup vadou řízení, je-li z odůvodnění následného rozhodnutí zřejmé, že ve věci byla aplikována zásada absorpční, zakotvená v § 12 odst. 2 citovaného zákona pro ukládání trestu za souběh přestupků.

V případě, že budou projednávány ve společném řízení přestupek spáchaný v recidivě spolu s přestupkem, u něhož podmínky recidivy naplněny nebyly (tj. například opakovaně spáchaný přestupek proti majetku spolu s přestupkem proti občanskému soužití), bude se pro účely určení přestupku nejpřísněji postižitelného vycházet u přestupku spáchaného v recidivě ze zvýšené zákonné sazby. Tedy v uvedeném případě se bude porovnávat horní hranice sazby pokuty ve výši 30 000 Kč stanovená v § 50 odst. 5 za přestupek proti majetku spáchaný v recidivě a horní hranice sazby pokuty ve výši 20 000 Kč stanovená v § 49 odst. 4 za přestupek proti

občanskému soužití, u něhož podmínky recidivy naplněny nebyly. V souladu s § 12 odst. 2 zákona o přestupcích se proto uloží pokuta podle § 50 odst. 5.

Pojem „stejná oblast veřejné správy“

Společným jmenovatelem přestupků postihujících porušení právních povinností ve stejné oblasti veřejné správy je zpravidla **druhový (skupinový) objekt přestupků**. Objektem přestupku jsou zájmy společnosti chráněné zákonem, proti kterým je protiprávní jednání namířeno. Druhovým objekt je pak objekt společný skupině přestupků, jejichž individuální objekty (konkrétní jednotlivé zájmy, k jehož ochraně je jednotlivé ustanovení určeno) vykazují společné druhové znaky. Podle druhového objektu je zpravidla členěna zvláštní část přestupkového práva.

„Oblast veřejné správy“ tedy vyplývá z úpravy v jednotlivých zákonech. Přestupky týkající se porušení právních povinností vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné správy jsou takové přestupky, které mají negativní dopad na shodný veřejný zájem, tedy spolu věcně souvisejí a je na místě, aby byly sankcionovány společně.

5.8. Změny v právní úpravě oznamování přestupků (§ 58)

Do § 58 odst. 1 byl doplněn dovětek „je-li známa“ za účelem zdůraznit, že v oznámení orgánu Policie České republiky, Vojenské policie (dále jen „orgán policie“), státních orgánů a orgánů obce **nemusí být uvedena osoba pachatele, pokud jeho identitu nelze zjistit nebo nebyla zjištěna**.

Policie ČR a Vojenská policie mají zvláštní úlohu pouze v případech podle § 58 odst. 2 zákona o přestupcích, kdy vybrané přestupky „předšetřují“. Zpřesňuje se proto dikce § 58 odst. 3 zákona o přestupcích, který navazuje na odstavec 2 a stanovuje explicitně, kdy má orgán policie věc sám odložit nebo odevzdat příslušnému správnímu orgánu. Z toho vyplývá, že **oznámení o přestupcích, které orgán policie „předšetřuje“ bude v případech, kdy nezjistí pachatele, odkládat sám a nebude je postupovat správním orgánům**.

Tato změna je **účinná k 1. 10. 2015 a od nabytí účinnosti se postupuje podle nové úpravy** nezávisle na tom, kdy došlo ke spáchání skutku, který se oznamuje.

5.9. Rozšíření údajů využívaných z informačních systémů veřejné správy (§ 58a)

Zakotvuje se **oprávnění využívat ze základního registru obyvatel také informaci o sankci zákazu pobytu a s ní související informace**. Rovněž byl doplněn odstavec 4 upravující přístup správních orgánů k neveřejným údajům ze základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné

moci. Z textu byla vypuštěna obecní policie, neboť se jedná o orgán obce a v případě blokového řízení jde o správní orgán ve smyslu § 52 písm. b), není ji tedy třeba výslovně uvádět.

5.10. Úprava usnesení o odložení věci (§ 66)

Podle dosavadní úpravy se o odložení věci rozhodnutí nevydávalo, s výjimkou návrhových přestupků, kde povinnost vydat usnesení, které se oznamuje návrhovateli, dovodila judikatura (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2009, čj. 9 As 57/2008-35). Podle nové úpravy se bude o odložení věci vydávat **usnesení, které se pouze poznamená do spisu**. Proti tomuto usnesení nebude možné podat odvolání (viz § 76 odst. 3 správního řádu). Usnesení o odložení věci nebude možné ani přezkoumat v přezkumném řízení, neboť podle § 94 odst. 3 správního řádu lze v přezkumném řízení samostatně přezkoumat pouze usnesení o odložení věci podle § 43 správního řádu, tedy usnesení o odložení věci v případě řízení zahajovaného na základě žádosti, nikoliv v případě řízení zahajovaného z moci úřední.

O odložení věci bude vyrozuměna osoba dotčená jednáním osoby podezřelé ze spáchání přestupku, kterou bude především poškozený. Tyto osoby však budou vyrozuměny pouze v případě, že budou správnímu orgánu známy a takový postup nebude pro správní orgán znamenat neúměrné zatížení (například v případě velkého množství těchto osob).

Usnesení o odložení věci bude třeba vydávat od 1. 10. 2016. Vzhledem k tomu, že k odložení věci dochází ještě před zahájením řízení, nemá ani s ohledem na přechodné ustanovení v čl. II bodu 1 význam, kdy například bylo přijato oznámení o podezření o spáchání přestupku.

5.11. Změny v právní úpravě návrhových přestupků (§ 66, § 68 a § 76)

Nové důvody odložení věci [§ 66 odst. 3 písm. f)] a zastavení řízení (§ 76)

Důvodem pro **odložení věci** v případě návrhových přestupků bude podle nové právní úpravy skutečnost, že návrh na zahájení řízení nebyl vůbec podán.

Dosavadní důvod pro odložení spočívající v tom, že návrh byl podán opožděně, bude nově důvodem pro **zastavení řízení** [§ 76 odst. 1 písm. k)]. Nově se zakotvují rovněž důvody pro zastavení řízení spočívající v tom, že návrh byl podán osobou, která nebyla k podání návrhu oprávněna [§ 76 odst. 1 písm. l)], a dále, že správní orgán zjistil až dodatečně, že projednávaný skutek je návrhovým přestupkem [§ 76 odst. 1 písm. m)].

Ustanovení § 76 odst. 3 obsahuje výčet případů, kdy dochází k zastavení řízení rozhodnutím. Do výčtu se doplňuje ustanovení § 76 odst. 1 písm. k). Důvodem pro vydávání **rozhodnutí** v tomto případě je, že navrhovatel má mít možnost se proti tomuto rozhodnutí odvolat. V ostatních případech bude vydáváno **usnesení o zastavení řízení, které se pouze poznamená do spisu.**

Tyto **změny jsou účinné od 1. 10. 2015.** Řízení, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadní úpravy. Pokud řízení dosud zahájeno nebylo, budou se vztahovat na návrh podaný po 1. 10. 2015 nová pravidla pro odložení věci a zastavení řízení.

Posílení ochrany osob mladších 15 let (§ 68 odst. 2)

Zakotvuje se odchylka od zásady, že o vybraných přestupcích lze vést řízení pouze na návrh postižené osoby. Doplňuje se **možnost vést řízení z úřední povinnosti v případech, kdy je postiženou osobou osoba mladší 15 let,** jde-li o přestupek ublížení na zdraví podle § 49 odst. 1 písm. b) a přestupek úmyslného narušení občanského soužití podle § 49 odst. 2 zákona o přestupcích.

Návrh lze podat příslušnému správnímu orgánu nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o přestupku nebo o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení. Jestliže bude řízení zahájeno z moci úřední, fakticky dojde k omezení tříměsíční lhůty stanovené pro podání návrhu, což je důsledek zvýšené ochrany slabších a ochrany veřejného zájmu.

Správní orgán **poučí osobu oprávněnou podat návrh o možnosti podat návrh.** V rámci tohoto poučení správní orgán **upozorní na skutečnost, že správní orgán může řízení zahájit, i když návrh nebude podán.** Pokud se však správní orgán dozví o skutečnostech odůvodňujících zahájení řízení z moci úřední, zahájí takové řízení bezodkladně (srov. § 67 odst. 1 a 3 zákona o přestupcích).

I v případě zahájení řízení z moci úřední bude osoba, která byla oprávněna k podání návrhu, mít možnost se řízení zpravidla účastnit, ať už v postavení účastníka, a to poškozeného nebo osoby, které byla přestupkem způsobena nemajetková újma, nebo v postavení zákonného zástupce, popř. opatrovníka mladistvého. Nebude však mít postavení navrhovatele, neboť ten může vystupovat pouze v řízení, které bylo zahájeno na návrh, nikoliv z moci úřední.

Pokud správní orgán obdrží návrh na projednání přestupku před zahájením řízení ex offa, bude prováděno řízení na základě tohoto včas podaného návrhu. V takovém případě bude v řízení vystupovat jak obviněný, tak navrhovatel. **Pokud by vzal navrhovatel svůj návrh zpět, muselo by to být řízení o návrhu zastaveno [(srov. § 76 odst. 1 písm. j) zákona o přestupcích]. Takové rozhodnutí však nebude překážkou pro zahájení řízení ex offa, neboť v daném případě se nebude jednat o existenci překážky věci pravomocně rozhodnuté.**

Pokud správní orgán obdrží návrh na projednání poté, co již zahájil řízení o přestupku z moci úřední, řízení o návrhu zastaví pro překážku litispendence [§ 66 odst. 1 písm. e) správního řádu].

Změna § 68 odst. 2 je účinná od 1. 10. 2016. Po 1. 10. 2016 bude tedy možné vést řízení z úřední povinnosti, pokud bude postiženou osobou osoba mladší 15 let, přičemž bude nerozhodné, zda ke skutku došlo před nabytím nebo po nabytí účinnosti této změny.

5.12. Účastenství osoby, které byla způsobena nemajetková újma (§ 72)

Podle § 72 písm. b) zákona o přestupcích, ve znění zákona č. 204/2015 Sb., je účastníkem řízení o přestupku osoba, které byla způsobena nemajetková újma. Pojem „nemajetková újma“ není právním řádem definován. **Za nemajetkovou újmu je v obecném pojetí možné považovat jakoukoli újmu, která pro poškozeného neznamená přímou ztrátu na majetku.** Typicky se jedná o zásah do cti, soukromí osoby apod.

Osoba, které byla přestupkem způsobena nemajetková újma, **má právo se přihlásit do řízení**, a to s odkazem na § 72 písm. b) zákona o přestupcích jako jeho účastník, ovšem **musí své tvrzení o přestupkem způsobené nemajetkové újmě doložit**. V opačném případě správní orgán vydá (deklaratorní) usnesení podle § 28 odst. 1 správního řádu o tom, že tato osoba není účastníkem řízení o přestupku. Osoba, které byla přestupkem způsobena nemajetková újma, může své tvrzení o způsobené nemajetkové újmě doložit v případě újmy na osobnostních právech například e-mailem, sms zprávou, článkem v regionálním tisku, zvukovým nebo obrazovým záznamem, apod.

Procesní práva může osoba, které byla způsobena nemajetková újma, uplatňovat v rozsahu, v jakém je v řízení o přestupku uplatňuje poškozený, avšak nemůže uplatnit nárok na odčinění nemajetkové újmy a nemůže podat odvolání proti rozhodnutí o přestupku. Podle § 70 odst. 1 zákona o přestupcích lze v řízení o přestupku uplatnit nárok na náhradu škody, tedy majetkové újmy, způsobené přestupkem. Ustanovení § 70 je nejen procesním ustanovením, nýbrž upravuje také pravomoc k rozhodování soukromoprávní otázky ve smyslu § 7 odst. 1 občanského soudního řádu. Ustanovení § 70 zákona o přestupcích se však vztahuje pouze na rozhodování o škodě způsobené spácháním přestupku. **Zákon tedy neupravuje působnost správního orgánu rozhodovat o nemajetkové újmě, a proto správní orgán nemůže rozhodovat v řízení o přestupku o nároku na odčinění nemajetkové újmy.**¹⁰

---

¹⁰ Blíže viz závěr č. 147 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 4. 3. 2016, dostupný na: <http://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu.aspx>.

I v případě, kdy existuje osoba, jíž byla přestupkem způsobena nemajetková újma, lze o přestupku rozhodnout v příkazním řízení, neboť zákon tento způsob projednání nevyklučuje. Pokud je v takovém případě příkaz vydáván jako první úkon v řízení, doručuje se pouze obviněnému.

Osoba, které byla způsobena nemajetková újma, může být účastníkem v řízení o přestupku, které bylo zahájeno po 1. 10. 2016.

5.13. Úprava rozhodování o zastavení řízení (§ 76)

V § 76 odst. 3 se výslovně rozlišují případy, kdy se řízení o přestupku zastavuje **rozhodnutím ve věci** (proti kterému lze podat odvolání) a kdy se řízení zastavuje **usnesením, které se pouze poznamená do spisu**. Podle § 76 odst. 3 správního řádu platí, že o usnesení, které se pouze poznamená do spisu, se účastníci vhodným způsobem vyrozumí; takové usnesení nabývá právní moci poznamenáním do spisu a nelze se proti němu odvolat. Jak rozhodnutí, tak usnesení o zastavení řízení bude moci být předmětem přezkumného řízení. Podle § 94 odst. 3 správního řádu lze totiž samostatně přezkoumat v přezkumném řízení i usnesení o zastavení řízení podle § 66 správního řádu (tedy zastavení řízení jak v řízení o žádosti, tak v řízení z moci úřední).

Ustanovení bude **použitelné na řízení zahájená po 1. 10. 2015.**

5.14. Zavedení formy zavinění jako povinné náležitosti výroku rozhodnutí (§ 77)

V § 77 je nově výslovně jako náležitost výroku rozhodnutí uvedena též forma zavinění. **Formou zavinění se rozumí úmysl, nebo nedbalost** (srov. § 3 zákona o přestupcích). Není tedy třeba výslovně uvádět ve výroku rozhodnutí u úmyslu, zda se jedná o úmysl přímý nebo nepřímý, a u nedbalosti, zda se jedná o nedbalost vědomou nebo nevědomou. S touto otázkou se nicméně správní orgán musí vypořádat v odůvodnění rozhodnutí.

Ustanovení nabývá účinnosti 1. 10. 2015. Formu zavinění je třeba uvádět **i ve výroku rozhodnutí o přestupku, který byl spáchán před 1. 10. 2015, jestliže řízení o něm bylo zahájeno až po 1. 10. 2015.**

Forma zavinění na pokutových blocích

Pokud jde o uvádění formy zavinění na pokutových blocích, Ministerstvo vnitra zastává názor, že správní orgán takovou povinnost nemá. Náležitosti pokutového bloku jsou speciálně upraveny v § 85 odst. 3 a 4 zákona o přestupcích; mezi tyto náležitosti podle platné právní úpravy nepatří údaj o formě zavinění.

Do nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich dne 1. července 2017, se při zápisu do evidence přestupků uplatní pravidlo upravené v § 16 odst. 2 písm. e) zákona o Rejstříku trestů, ve znění zákona č. 204/2015 Sb. (ustanovení nabude účinnosti 1. října 2016), tedy do evidence přestupků se uvede, že byl přestupek spáchán z nedbalosti, nejde-li o přestupek, u něhož zákon vyžaduje úmyslné zavinění.

5.15. Úprava doručování veřejnou vyhláškou (§ 80)

Úprava § 80 zákona o přestupcích vychází z § 25 odst. 2 věty první správního řádu, podle které se doručení veřejnou vyhláškou provede tak, že se písemnost, popřípadě oznámení o možnosti převzít písemnost, vyvěsí na úřední desce správního orgánu, který písemnost doručuje. V § 80 zákona o přestupcích se stanoví zvláštní úprava spočívající v tom, že doručuje-li se písemnost v řízení o přestupku veřejnou vyhláškou, **na úřední desce se vždy vyvěsí pouze oznámení o možnosti převzít doručovanou písemnost.**

Veřejnou vyhláškou se doručuje osobám neznámého pobytu nebo sídla, osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, jakož i osobám, které nejsou známy (srov. § 25 odst. 1 správního řádu). Pokud však takovým osobám může být v řízení uložena povinnost nebo odňato právo, musí jim být podle § 32 odst. 3 správního řádu ustanoven opatrovník. Z toho vyplývá, že **obviněnému z přestupku nebo vlastníku věci, která má být nebo byla zabráná**, které jsou osobami, jimž může být v řízení o přestupku uložena povinnost (obviněnému povinnost strpět sankci) nebo odňato právo (vlastníku věci zabráná věc), **bude muset být vždy ustanoven opatrovník.** V takovém případě se tedy budou všechny písemnosti v řízení o přestupku v souladu s § 34 odst. 2 správního řádu doručovat opatrovníkovi. Avšak s ohledem na závěr č. 28 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 6. 3. 2006¹¹ bude vedle doručování opatrovníkovi i nadále doručovat veřejnou vyhláškou podle § 25 odst. 1 správního řádu.

Podle nové úpravy v § 80 zákona o přestupcích se bude postupovat **v řízeních o přestupku, která budou zahájena po 1. 10. 2016.**

5.16. Omezení možnosti projednat recidivu v blokovém řízení (§ 84)

Podle § 84 odst. 4 zákona o přestupcích **nelze v blokovém řízení projednat přestupek, je-li spáchán opakovaně (§ 91a) a za spáchání takového přestupku se ukládá vyšší sankce.** Podle důvodové zprávy je při zjištění recidivy nutné provést s pachatelem řízení před správním orgánem, ve kterém lze uložit sankci odpovídající závažnosti opakovaného spáchání přestupku. **Toto omezení se tedy vztahuje**

---

¹¹ Dostupné na: <http://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu.aspx>.

pouze na přestupky, u nichž zákon upravuje zpřísněný postih recidivy. U ostatních přestupků lze blokové řízení vést i v případech, kdy ještě neuplynulo 12 měsíců od ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o stejném přestupku, z něhož byl obviněný uznán vinným.

Podle § 84 odst. 1 zákona o přestupcích lze přestupek projednat uložením pokuty v blokovém řízení, jestliže je spolehlivě zjištěn, nestačí domluva a obviněný z přestupku je ochoten pokutu zaplatit. Z uvedeného plyne, že blokové řízení přichází v úvahu až v případě, kdy nestačí domluva. **Správní orgán si nebude povinen opatřit opis z evidence přestupků, jestliže k projednání přestupku postačí domluva.** Teprve v případě, kdy budou naplněny podmínky pro vedení blokového řízení, bude mít správní orgán povinnost si opis z evidence přestupků opatřit.

Správní orgán oprávněný řešit přestupek v blokovém řízení si tedy nejprve opatří opis z evidence přestupků podle § 69 zákona o přestupcích (respektive získá informace od kontaktní osoby, která bude mít do evidence přestupků přístup). **V případě, že z evidence přestupků zjistí, že byl přestupek spáchán opakovaně (§ 91a), nebude moci přestupek v blokovém řízení projednat a věc předá příslušnému správnímu orgánu stejně, jako by to učinil v případě, že by osoba s projednáním přestupku v blokovém řízení nesouhlasila.**

Jestliže se pachatel dopustí v krátkém časovém úseku více přestupků, u nichž zákon upravuje zpřísněný postih recidivy, a tyto přestupky se projednají v blokovém řízení, kdy správní orgány sice provedou zápis do evidence přestupků v zákonem stanovené lhůtě, ale ne tak, aby spáchání a rozhodnutí o prvním přestupku mohlo být zohledněno při projednávání druhého přestupku, je to důvod, aby pokutový blok vydaný jako druhý (a další) v pořadí byl zrušen v přezkumném řízení jako nezákonný.

5.17. Nová úprava přezkumného řízení rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení (§ 85)

Úprava navazuje na přezkumné řízení v § 94 a násl. správního řádu, přičemž jsou zakotveny určité odchylky od obecné úpravy.

V případě uložení pokuty v blokovém řízení strážníkem obecní policie bude posuzovat, zda jsou dány důvody k zahájení přezkumného řízení, krajský úřad jako nadřízený správní orgán. V případě uložení pokuty Městskou policií hlavního města Prahy je nadřízeným orgánem Ministerstvo vnitra.

Nová právní úprava přezkumného řízení se **použije od 1. 10. 2015, i když bloková pokuta byla uložena před 1. 10. 2015. To platí i pro vyřizování podnětů podaných po 1. 10. 2015.**

Usnesení o zahájení přezkumného řízení lze vydat do 2 měsíců, ode dne, kdy se příslušný správní orgán o důvodu zahájení řízení dozvěděl, nejpozději do 6 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí (viz § 85 odst. 5 zákona o přestupcích ve spojení s § 96 odst. 1 správního řádu).

Režimy vyřizování podnětů

Ze zákona vyplývají **4 režimy vyřizování podnětů**:

- **podnět účastníka řízení** k přezkumnému řízení podaný **ve lhůtě 6 měsíců od právní moci rozhodnutí**
  - vyřízení podnětu podléhá § 94 odst. 1 správního řádu. Jestliže nadřízený správní orgán neshledá důvody k zahájení přezkumného řízení, sdělí tuto skutečnost s uvedením důvodů do 30 dnů podateli (i když o vyrozumění nepožádá). Podle § 95 odst. 2 správního řádu může přezkumné řízení provést na základě podnětu účastníka správní orgán, který přezkoumávané rozhodnutí vydal, pokud účastníkovi plně vyhoví, a jestliže tím nemůže být způsobena újma žádnému jinému účastníkovi.
- **podnět účastníka řízení** k přezkumnému řízení podaný **po uplynutí 6 měsíců od právní moci rozhodnutí**
  - vyřízení podnětu probíhá v režimu § 85 odst. 6 zákona o přestupcích. Podnět vyřizuje správní orgán, který rozhodl o uložení pokuty v blokovém řízení (nikoliv nadřízený správní orgán). Skutečnost, že přezkumné řízení nelze zahájit z důvodu, že uplynula lhůta 6 měsíců od právní moci rozhodnutí, sdělí správní orgán účastníkovi do 30 dnů pouze, pokud ten o to požádá.
- **podnět jiné osoby než účastníka řízení** k přezkumnému řízení **podaný ve lhůtě 6 měsíců od právní moci rozhodnutí**
  - vyřízení podnětu podléhá režimu **§ 42 správního řádu ve spojení s § 85 zákona o přestupcích**. Požádá-li o to podatel, je správní orgán povinen mu do 30 dnů ode dne, kdy podnět obdržel, sdělit, zda řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu. V tomto případě je příslušný k vyřízení podnětu nadřízený správní orgán tomu, který vydal rozhodnutí v blokovém řízení.
- **podnět jiné osoby než účastníka řízení** k přezkumnému řízení podaný **po uplynutí lhůty 6 měsíců od právní moci rozhodnutí**

➤ Vyřízení podnětu podléhá režimu **§ 42 správního řádu ve spojení s § 85 zákona o přestupcích**. Požádá-li o to podatel, je správní orgán povinen mu do 30 dnů ode dne, kdy podnět obdržel, sdělit, zda řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu. V daném případě tedy bude podateli sděleno, že přezkumné řízení nelze zahájit z důvodu, že uplynula lhůta 6 měsíců od právní moci rozhodnutí Příslušným k vyřízení podnětu je správní orgán, který rozhodl o uložení pokuty v blokovém řízení.

5.18. Nové znění ustanovení upravujícího pravomoc Policie České republiky a Vojenské policie k projednání přestupků v blokovém řízení (§ 86)

V § 86 došlo k doplnění písmen a) a b). Úpravou skutkových podstat přestupků došlo i ke změně jejich uspořádání v § 47 zákona o přestupcích. Tuto změnu reflektuje i úprava § 86 písm. a) zákona o přestupcích. Úprava nového písmene b) opravňuje Vojenskou policii k vedení blokového řízení. **Vojenská policie bude projednávat pouze jednání, které má znaky přestupku, v rozsahu zúženém její osobní a věcnou působností, jak je vymezena zákonem.**

6. ZÁVĚR

Případné dotazy lze zasílat na e-mailovou adresu spravrad@mvcz.cz, případně se lze obrátit na odbor legislativy a koordinace předpisů se žádostí o oficiální stanovisko (kontaktní údaje na <http://www.mvcz.cz/clanek/odbor-legislativy-a-koordinace-predpisu.aspx>). Další informace budou průběžně zveřejňovány na <http://www.mvcz.cz/prestupky.aspx>.